

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 541/2010-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 9. decembra 2010 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. V. Ž., B., zastúpeného advokátom Mgr. J. V., B., vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Tdo 17/2010 zo 14. júla 2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. V. Ž. o d m i e t a pre zjavnú neopodstatnenosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 11. novembra 2010 doručená sťažnosť Ing. V. Ž., B. (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“)

uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 6 Tdo 17/2010 zo 14. júla 2010.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že 27. septembra 2006 podala Okresná prokuratúra Bratislava II (ďalej len „okresná prokuratúra“) na sťažovateľa „*obžalobu pre spáchanie trestného činu ublíženia na zdraví podľa § 221 odsek 1 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. účinného do 31. 12. 2005*“. Okresný súd Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) rozsudkom sp. zn. 3 T 117/06 z 15. apríla 2008 sťažovateľa spod obžaloby oslobodil. Okresná prokuratúra podala proti predmetnému rozsudku odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) uznesením sp. zn. 3 To 57/2008 z 2. septembra 2008 tak, že napadnutý rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie. Následne okresný súd rozsudkom z 2. decembra 2008 podľa sťažovateľa bez ďalšieho dokazovania okrem ním predloženého znaleckého posudku rozhodol tak, že ho uznal za vinného a odsúdil ho k peňažnému trestu v sume 8 000 Sk, pričom pre prípad zmarenia mu uložil náhradný trest odňatia slobody v trvaní jedného mesiaca a poškodeného odkázal so svojím nárokom na náhradu škody na konania vo veciach občianskoprávných. Proti predmetnému rozsudku okresného súdu podal sťažovateľ odvolanie, ktoré krajský súd uznesením sp. zn. 3 To 47/2009 z 2. júna 2009 zamietol. Proti predmetnému uzneseniu krajského súdu podal sťažovateľ dovolanie, ktoré najvyšší súd uznesením sp. zn. 6 Tdo 17/2010 zo 14. júla 2010 pre nesplnenie dôvodov dovolania podľa § 371 Trestného poriadku odmietol.

Podľa sťažovateľa okresný súd v odôvodnení svojho rozsudku z 15. apríla 2008 uviedol, že po vykonaní dôkazov dospel k záveru, že žiadnym jednoznačným priamym alebo nepriamym dôkazom nebolo preukázané, že skutok, ktorý bol sťažovateľovi kladený za vinu, sa skutočne stal, a preto ho v zmysle § 285 písm. b) Trestného poriadku spod obžaloby v plnom rozsahu oslobodil. Krajský súd rozsudok okresného súdu z 15. apríla 2008 napadnutý okresnou prokuratúrou uznesením z 2. septembra 2008 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie. Podľa sťažovateľa krajský súd v predmetnom uznesení konštatoval, že okresný súd vykonal vo veci rad dôkazov, nevyhodnotil ich však správne a nevysporiadal sa so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie.

Znalecký posudok doc. MUDr. V., CSc., z ktorého vyplynulo, že vzhľadom na zdravotné problémy sťažovateľa tento nemohol spôsobiť zranenia poškodeného, krajský súd nebral do úvahy. Zároveň upozornil na to, že zo záveru odôvodnenia krajského súdu implicitne vyplýva príkaz prvostupňovému súdu, aby v rámci jeho viazanosti s právnym názorom vyhodnotil dôkazy v neprospech sťažovateľa a uznal ho za vinného. Tomu malo nasvedčovať aj to, že okresný súd po doručení uznesenia krajského súdu nariadil hlavné pojednávanie na 2. december 2008, na ktorom bez ďalšieho dokazovania, okrem sťažovateľom predloženého znaleckého dokazovania prof. MUDr. V., CSc., ktorého záver je zhodný so závermi znaleckého posudku doc. MUDr. V., CSc., ho uznal za vinného zo spáchania trestného činu ublíženia na zdraví.

Okresný súd nariadil na 2. december 2008 hlavné pojednávanie, na ktorom vydal rozsudok, ktorého odôvodnenie je podľa sťažovateľa zhodné s odôvodnením skoršieho oslobodzujúceho rozsudku. Podľa sťažovateľa okresný súd mal vyhodnotiť všetky dôkazy len v jeho neprospech, t. j. nevzal do úvahy dôkazy svedčiace o jeho nevine, nevzal do úvahy výpovede svedkov svedčiacich v jeho prospech a nedostatočne sa vysporiadal so znaleckými posudkami doc. MUDr. M., CSc., doc. MUDr. V., CSc., a prof. MUDr. V., CSc. Sťažovateľ podal proti predmetnému rozsudku okresného súdu odvolanie, ktoré krajský súd uznesením z 2. júna 2009 zamietol, pričom podľa sťažovateľa krajský súd pri svojom rozhodovaní vychádzal zo skutočností, ktoré nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní. Sťažovateľ poukázal na rozdielny prístup k jeho osobe a osobe poškodeného.

Proti predmetnému uzneseniu krajského súdu podal sťažovateľ dovolanie najvyššiemu súdu, ktoré najvyšší súd uznesením sp. zn. 6 Tdo 17/2010 zo 14. júla 2010 odmietol, pretože podľa neho nie je daný dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku a ani podľa § 371 ods. c) Trestného poriadku. Podľa sťažovateľa najvyšší súd nedostatočne preskúmal jeho dovolanie, čím porušil jeho základné právo zaručené v čl. 46 ods. 1 ústavy a právo zaručené v čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Vychádzajúc z uvedených skutočností sťažovateľ žiadal, aby ústavný súd takto rozhodol:

„1. Základné právo Ing. V. Ž. ... na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1

Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky spis. zn.: 6 Tdo 17/2010 zo dňa 14. 07. 2010 porušené bolo.

2. Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Tdo 17/2010 zo dňa 14. 07. 2010 sa zrušuje a prikazuje mu vo veci znovu konať a rozhodnúť.

3. Ing. V. Ž. ... sa priznáva finančné zadosťučinenie v sume 1.000,- EUR..., ktoré je Najvyšší súd Slovenskej republiky povinný vyplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky je povinný uhradiť Ing. V. Ž. ... trovy konania do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu na účet jeho právneho zástupcu advokáta Mgr. J. V., B.“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti

navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Predmetom sťažnosti je namietané porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 6 Tdo 17/2010 zo 14. júla 2010.

Podľa názoru ústavného súdu sťažnosť sťažovateľa, ktorou namieta porušenie označených práv uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 6 Tdo 17/2010 zo 14. júla 2010, ktorým odmietol jeho dovolanie proti rozsudku krajského súdu sp. zn. 3 To 47/2009 z 2. júna 2009 v spojení s rozsudkom okresného súdu sp. zn. 3 T 117/06 z 2. decembra 2008, je zjavne neopodstatnená.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie.

Ústavný súd predovšetkým pripomína, že podľa svojej ustálenej judikatúry nemá zásadne oprávnenie preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol, alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd

vyvodil (II. ÚS 21/96). Vo všeobecnosti úlohou súdnej ochrany ústavnosti poskytovanej ústavným súdom napokon nie je ani chrániť občana pred skutkovými omylmi všeobecných súdov, ale chrániť ho pred takými zásahmi do jeho práv, ktoré sú z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné (I. ÚS 17/01). Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy totiž vyplýva, že ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (napr. I. ÚS 19/02).

Ústavný súd teda, tak ako to už vyslovil vo viacerých svojich nálezochoch nie je opravnou inštanciou všeobecných súdov (napr. I. ÚS 31/05), a preto nemôže preskúmať rozhodnutia všeobecných súdov, pokiaľ tieto súdy vo svojej činnosti postupujú v súlade s právami na súdnu a inú právnu ochranu zakotvenými v siedmom oddiele druhej hlavy ústavy (čl. 46 až čl. 50 ústavy). Z takéhoto pohľadu pristúpil ústavný súd aj k posúdeniu napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu.

Z odôvodnenia najvyššieho súdu sp. zn. 6 Tdo 17/2010 zo 14. júla 2010 okrem iného vyplýva:

„Najvyšší súd Slovenskej republiky po preskúmaní dovolania a predložených spisov zistil, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, lebo nie sú splnené dôvody dovolania, ako ich vyžaduje ustanovenie § 371 Tr. por.

Je potrebné súhlasiť s dovolateľom v tom, že odôvodnenie prvostupňového rozhodnutia nie je v súlade s ustanovením § 168 Tr. por. Na druhej strane, uznesenia Krajského súdu v Bratislave v predmetnej veci zodpovedajú ustanoveniu, § 176 ods. 2 Tr. por. a v oboch uzneseniach krajský súd uviedol skutočnosti, ktoré považoval za dokázané. V odôvodnení uznesenia rozviedol dôkazy, o ktoré sa skutkové zistenia opierajú, a aj úvahy, ktorými sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov.

Nie je pochybením odôvodnenia rozhodnutia skutočnosť, keď súd v dôvodoch rozhodnutia poukáže na právne úvahy, ktoré uviedol v predchádzajúcom rozhodnutí. Krajský súd svojím postupom napravil pochybenie, ktorého sa dopustil v konaní okresný súd.

Podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. dovolanie možno podať, ak zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu a podľa § 371 ods. 1 písm. i/, ak rozhodnutie je založené

na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia, správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Ako už bolo konštatované v predchádzajúcej časti odôvodnenia, súdy skutkový stav zistili správne, pochybenia okresného súdu pri vyhodnotení dôkazov v odôvodnení rozsudkov napravil krajský súd. V konaní nedošlo k pochybeniu v tom, že rozhodnutie by bolo založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

Obvinený poukazuje v podanom dovolaní predovšetkým na nesprávne vyhodnotenie dôkazov krajským súdom. A v odôvodnení dovolania aj konštatuje, ako mal súd dôkazy vyhodnotiť a posudzovať. K tejto časti dovolania je potrebné uviesť, že dovolací súd nepreskúmava skutkové zistenia, na ktorých je založené napadnuté rozhodnutie súdu, to znamená, že nepreskúmava neúplnosť skutkových zistení ani nesprávne hodnotenie dôkazov ani rozsah vykonaného dokazovania. V dovolaní v súvislosti s dôvodmi dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. sa uvádza, že v prípade, ak by Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. nieje daný, opiera obvinený svoje dovolanie o ustanovenie § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. a porušenie práva na obhajobu s právom na spravodlivé konanie a s právom na jasné a zrozumiteľné odôvodnenie rozhodnutia. K tomuto dôvodu dovolania je potrebné uviesť, že zákonodarca zásadným porušením práva na obhajobu rozumie porušenie ustanovení o povinnej obhajobe (§ 37 Tr. por.). K takémuto porušeniu práva na obhajobu v predmetnom konaní nedošlo a nedošlo ani k inému porušeniu práva na obhajobu. Nie sú preto splnené ani podmienky na podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por.

Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok určený k náprave závažných väd právoplatných rozhodnutí a nie je jeho úlohou preskúmavať rozhodnutia súdov nižších stupňov v celom rozsahu a prehodnocovať dôkazy, ako to požaduje v dovolaní obvinený. Prieskum možno zamerať iba na to, či ustálený skutok napĺňa všetky znaky trestného činu.

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolací súd na neverejnom zasadnutí uznesením bez preskúmania veci odmietne dovolanie, a to je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por.

V posudzovanej veci neboli splnené zákonné podmienky dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c/ písm. i/ Tr. por., preto Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí dovolanie obvineného Ing. V. Ž. zamietol.“

V citovanej časti odôvodnenia svojho rozhodnutia najvyšší súd zrozumiteľným a jednoznačným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré dovolaním napadnuté uznesenie krajského súdu z 2. júna 2009 v spojení s rozsudkom okresného súdu z 2. decembra 2008 vo vzťahu k sťažovateľovi odmietol. V každom prípade tento postup najvyššieho súdu pri odôvodňovaní svojho právneho záveru vo veci sťažovateľa nemožno považovať za zjavne neodôvodnený alebo arbitrárny, teda najvyšší súd v danom prípade neporušil označené základné právo sťažovateľa nesprávnou a svojvoľnou aplikáciou a výkladom práva. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s právnym názorom najvyššieho súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor najvyššieho súdu svojim vlastným. V konečnom dôsledku však ústavný súd nie je opravným súdom právnych názorov najvyššieho súdu. Ingerencia ústavného súdu do výkonu tejto právomoci najvyššieho súdu je opodstatnená len v prípade jeho nezlučiteľnosti s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou. Aj keby ústavný súd nesúhlasil s interpretáciou zákonov všeobecných súdov, ktoré sú „pánmi zákonov“, v zmysle citovanej judikatúry by mohol nahradiť napadnutý právny názor najvyššieho súdu iba v prípade, ak by ten bol svojvoľný, zjavne neodôvodnený, resp. ústavne nekonformný. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natolko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam. Podľa názoru ústavného súdu predmetný právny výklad najvyšším súdom takéto nedostatky nevykazuje, a preto bolo potrebné sťažnosť odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. decembra 2010